

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5CoP/51/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5315201223
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5315201223.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Gabriely Veselovej a JUDr. Dagmar Cabadajovej, vo veci starostlivosti o mal. P. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov: matky G. E., nar. X.X.XXXX, Y. U. XXX a otca A. E., nar. XX.X.XXXX, N. XXXX, A., v konaní o zrušenie výživného, o odvolaní matky maloletého proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 4P/14/2015-50 zo dňa 26.5.2015, takto

r o z h o d o l :

Krajský súd rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á p r á v o** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Čadca rozsudkom č.k. 4P/14/2015-50 zo dňa 26.5.2015 zaviazal matku platiť výživné na maloletého P. E., nar. XX.XX.XXXX, vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené maloleté dieťa, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca, počnúc dňom 13.2.2015. Týmto rozsudkom zmenil rozsudok tamojšieho súdu č.k. 10P/56/2011-38 zo dňa 8.2.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 1.6.2012, ktorým bolo výživné matky zvýšené zo sumy 45,- eur na sumu 50,- eur mesačne. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že matka maloletého podala návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti voči mal. P., ktorý je zverený do starostlivosti otca. Uviedla, že výživné vo výške 50,- eur mesačne nie je schopná platiť. Otec dieťaťa jej neumožňuje styk s maloletým, ktorý jej nedvíha telefón. Poukazovala na to, že otec dáva na ňu trestné oznámenia za neplatenie výživného. Je nezamestnaná a platiť nemá z čoho. Za takýchto okolností je nútená sa zrieknuť syna a žiadať o zrušenie vyživovacej povinnosti. Nevidí dôvod, prečo by mala platiť výživné, keď otec maloletého jej neumožňuje s dieťaťom sa stretávať a ona o ňom nemá žiadne informácie.

Otec maloletého žiadal návrh matky zamietnuť v celom rozsahu, pretože nie je dôvodný a matka uvádza nepravdivé informácie. Poukázal na to, že dieťa je žiakom 8. triedy ZŠ a nároky na jeho výchovu a výživu stúpajú. 50,- eur výživného, ktoré má platiť matka, je minimálna suma a aj tú platí nepravidelne, keď dlh je už vo výške 700,- eur. Matka zaplatí výživné len po podaní trestného oznámenia, ktoré bolo podané už trikrát pre zanedbávanie povinnej výživy. Zdôraznil, že v posledný deň, keď už má byť odsúdená, dlh vyrovná. Matka nemá volať na starý telefón XXXX XXX XXX, ale má P. volať na jeho nový telefón XXXXXXXX XXX, no matka to ignoruje a neustále volá na starý telefón. Z toho dôvodu sa nemôže synovi dovolať. Okrem toho matka mu volá v doobedňajších hodinách, keď má školské povinnosti. Poukázal na to, že na poslednom stretnutí bola matka opitá, syn bol z toho nervózny, hanbil sa za to, vyslovene mu

robila hanbu. Dala mu 50,- eur, no následne si 10,- eur vypýtala späť, a preto odišiel preč. Na narodeniny od nej dostal v obálke 20,- eur a nič iné. Za posledné dva roky mu nič nekúpila, predtým áno.

Kolízna opatrovníčka navrhla návrh matky zamietnuť. Matka zjavne požíva alkoholické nápoje a kolízny opatrovník má informáciu, že aj do nemocnice na rehabilitácie chodí pod vplyvom alkoholu. Starostlivosť o maloletého zo strany otca je výborná. Kolízny opatrovník ju viackrát v rodine preveroval. Otec sa dieťaťu venuje, hradí dieťaťu všetky výdaje, záujmovú činnosť, vozí ho na futbal. Maloletý nejaví záujem o stretávanie s matkou, lebo táto chodí na stretnutia pod vplyvom alkoholu.

Súd prvého stupňa mal vykonaným dokazovaním preukázané, že naposledy bolo o výživnom rozhodnuté rozsudkom tamojšieho súdu č.k. 10P/56/2011-38 zo dňa 8.2.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť 1.6.2012 a týmto rozsudkom bolo výživné na mal. P. zvýšené zo sumy 45,- eur na sumu 50,- eur. Od uvedenej doby prešlo tri roky, ktorá doba sama o sebe znamená zvýšenie výdavkov na maloleté dieťa. Za dobu troch rokov došlo k zmene pomerov tak na strane maloletého dieťaťa, ako aj na strane povinných rodičov. Dieťa je vo vyššej vekovej kategórii a jeho náklady v porovnaní s predchádzajúcim rozhodovaním sú vyššie a nemôžu byť pokryté vyživovacou povinnosťou, ktorú platí matka vo výške 50,- eur mesačne, aj to nepravidelne. V čase prvého rozhodovania bola matka evidovaná na úrade práce ako nezamestnaná, predtým pracovala na základe dohody o vykonaní práce. V čase prvého rozhodovania podľa lustrácie Sociálnej poisťovne príjem otca predstavoval v rozpätí od 600,- do 1.000,- eur mesačne. Matka v čase prvého rozhodovania mala príjem len z brigádnickej činnosti, následne bola evidovaná ako nezamestnaná a v konaní 3T/91/07 bola odsúdená za prečin zanedbania povinnej výživy. Matka si vyživovaciu povinnosť takmer vôbec neplnila. Mala problémy s alkoholom a situáciu nijakým spôsobom neriešila. Vzhľadom k tomu, že o zamestnanie sa pripravila svojim zavinením - požívaním alkoholu, súd v tom čase vychádzal z príjmu, ktorý by mohla dosiahnuť, keby sa o ňu nebola sama pripravila (posledný pracovný pomer, kde zarobila najmenej sumu 232,36 eur) zamestnávateľ ukončil v skúšobnej dobe. Z lustrácie Sociálnej poisťovne mal súd preukázané, že matka bola zamestnaná v obci Stará Bystrica v mesiacoch 7/2013 - 12/2013, pričom vymeriavací základ predstavoval 420,- eur. Následne uzavrela dohodu o pracovnej činnosti od 8.7.2014 v spoločnosti AB Facility s.r.o., Bratislava, kde dosiahla príjem 91,35 eur a nasledujúce mesiace nulový príjem. Súd toto zistenie nevyhodnotil v neprospech matky tak, ako v čase prvého rozhodovania, pretože nemal preukázané, že o zamestnanie prišla v príčinnej súvislosti s požívaním alkoholu tak, ako to bolo v čase prvého rozhodovania. Na pojednávaní predložila doklady o práceneschopnosti, z ktorých mal súd preukázané, že uvedenú prácu prerušila v príčinnej súvislosti s úrazom, ktorý sa jej stal v júli 2014. Z potvrdenia Kysuckej nemocnice s poliklinikou Čadca vyplýva, že bola hospitalizovaná práve v uvedenom časovom období od 18.7.2014 do 8.8.2014. Popálila sa horúcou vodou, bola jej robená plastika, mala poleptaný členok. Z toho dôvodu musí neustále rehabilitovať, nesmie došľapovať na nohu. Súd uveril jej tvrdeniu, že v takomto zdravotnom stave nemôže pokračovať v práci u zamestnávateľa AB Facility s.r.o. Matka poberá nemocenské vo výške 201,- eur, má zvýšené výdavky na lieky, masti, dochádzku na rehabilitáciu a nie je schopná nijakým spôsobom si zvýšiť v tomto štádiu príjem.

Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že na strane matky došlo k výraznej zmene pomerov, no momentálne nemôže pracovať a dosahovať taký príjem, aby pokryla výšku výživného. Obec Stará Bystrica nezaznamenala žiadne porušenie pracovného poriadku, keď pracovala v čase od 1.7.2013 do 31.12.2013 a jej povest' v obci je dobrá, nezaznamenali žiadnu sťažnosť zo strany susedov, rodiny, ani ostatných občanov obce, jej správanie nebolo prerokované komisiou verejného poriadku. Za takýchto okolností súd prvého stupňa mal za to, že nie je dôvod vychádzať z príjmu, ktorý mohla dosahovať v nadväznosti na ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pretože zdravotné problémy, v ktorých sa ocitla a ktoré jej znemožňujú pracovať, si nezavinila sama, teda neobrala sa sama o príjem. Zmena pomerov je teda v tom, že jej pomery neumožňujú pri príjme 200,- eur mesačne platiť výživné vo výške 50,- eur, aj keď vyživovacia povinnosť matky na maloleté dieťa mala by byť zvýšená, pretože náklady na maloleté dieťa sa jednoznačne zvýšili, došlo k zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa, no pomery matky momentálne neumožňujú platiť vyššie výživné, ako je zákonom stanovené minimálne výživné.

Z lustrácie Sociálnej poisťovni na otca maloletého dieťaťa má súd preukázané, že jeho príjem - vymeriavací základ pred odvody je od 980,- eur po 1.600,- eur mesačne. Otec osobnou starostlivosťou naturálne plní svoju vyživovaciu povinnosť, pretože matka nemá dieťa v osobnej starostlivosti, keď platí zároveň aj vyššie výživné a to aj nadštandardné, vzhľadom k tomu, že dieťa sa venuje záujmovej činnosti a je vo veku, ktorý je blízky veku dospelým, s čím sú spojené zvýšené náklady na jedlo, oblečenie, šport,

kultúru, hygienu. Napriek tomu porovnaním príjmu matky vo výške 200,- eur a porovnaním príjmu otca mal preukázané, že je v jeho možnostiach vo vyššej miere sa podieľať na výžive maloletého syna a že zmena pomerov na strane matky t.č. jej neumožňuje platiť výživné 50,- eur. Nestotožnil sa s jej návrhom, že je potrebné vyživovaciu povinnosť zrušiť. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine, ktorý vyslovene stanovuje, že každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Preto z uvedených dôvodov a to v dôsledku zmeny pomerov na strane matky od posledného rozhodnutia súdu určil matke vyživovaciu povinnosť od podania návrhu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa. Pod túto hranicu nie je možné znížiť vyživovaciu povinnosť tak, ako žiadala matka.

Proti tomuto rozsudku podala matka odvolanie. V odvolaní uviedla, že s rozsudkom súdu nesúhlasí a žiada, aby výživné voči maloletému synovi P. bolo zrušené. Zdôraznila, že otec jej neumožňuje sa s ním stretávať, štvá ho proti nej, nahovára ho proti nej a vnucuje mu, že chodí pod vplyvom alkoholu, čo nie je pravda. Zdôraznila, že je už rok na PN, ležala v nemocnici s popáleninou II. stupňa pravej nohy a potom chodila dlhodobo na preväzy a v súčasnosti stále chodí o barlách. Takže nie je pravdou, že pozíva alkoholické nápoje, keď neustále musí brať lieky proti bolesti, tak ako môže piť. Bez liekov sa ani nepohne a mesačne kupuje lieky až za 40,- eur. Býva u svojho otca, ktorému tiež musí prispievať. No je už veľmi zadĺžená. Výživné žiada zrušiť, lebo ho nemá z čoho platiť. Syna má veľmi rada a bude ho mať aj vždy rada, no keďže nemá z čoho platiť výživné, je rozhodnutá sa ho zriecť. Navrhla preto, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil.

Otec maloletého ani kolízny opatrovník sa písomne k odvolaniu nevyjadrili.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané matkou maloletého dieťaťa v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu ustanovenom v § 212 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a podľa ust. § 156 ods. 3 O.s.p. vyhlásil rozsudok, ktorým napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 ods. 1,2 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom v sebe zahŕňa komplexné uspokojenie životných potrieb dieťaťa, ktoré sú nevyhnutné pre jeho všestranný tak duševný, ako aj telesný rozvoj. Povinnosť vyživovať dieťa je daná obom jeho rodičom bez rozdielu, ktorá trvá až do času, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Obaja rodičia majú povinnosť prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Podľa ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd len vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedla vo svojom odvolaní matka maloletého dieťaťa, konštatuje, že súd prvého stupňa dôsledne vychádzal z vyššie citovaných zákonných ustanovení a jeho rozhodnutie obsahuje vecné, dôsledné a vyčerpávajúce vysporiadanie sa so všetkými skutočnosťami, ktoré boli rozhodné

na ustálenie rozsahu vyživovacej povinnosti matky k maloleťmu P.. Za daných okolností odvolací súd považuje namietaný rozsudok súdu prvého stupňa za vecne správny, jasne a zrozumiteľne odôvodnený a reagujúci primeraným spôsobom na všetky podstatné námietky matky maloleťého P., ktoré opätovne uvádza v odvolaní. Z rozsudku okresného súdu vyplýva, že súd prvého stupňa považoval za preukázané, že došlo k zmene pomerov tak na strane maloleťého dieťaťa, ako aj na strane povinných rodičov, ktoré skutočnosti dôsledne vyhodnotil a znížil zákonnú vyživovaciu povinnosť podľa ust. § 62 ods. 3 na výšku 30 % zo sumy životného minima, pod ktorú hranicu ako správne v odôvodnení svojho rozhodnutie zdôrazňuje súd prvého stupňa, už nie je možné ísť, a preto pod túto hranicu už výživné v nižšej miere nemožno stanoviť. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny.

Na záver odvolací súd považuje za nevyhnutné uviesť, že vzdať sa dieťaťa (matka uvádza zriecť sa dieťaťa) preto, aby nemusela platiť výživné, pretože nemá z čoho, možné nie je. Materstvo totiž nie je vôľou matky, ale je biologicky podmienený a právom oprávnený vzťah, z ktorého sa len tak jednoducho, ako si to predstavuje matka, nevystupuje. Len v prípade, ak by chcel maloleťého syna niekto osvojiť si, bolo by možné vyhlásiť, že sa matka vzdáva svojich rodičovských práv a bolo by na súde, či osvojenie umožní. No v súčasnosti je matkou, či o to stojí alebo nie. Odvolací súd pripomína, že deti sú to najcennejšie čo človek môže na svete mať a je vždy na rodičoch, aby zabezpečili uspokojenie životných potrieb dieťaťa, ktoré sú nevyhnutné pre jeho všestranný rozvoj. Preto aj v súčasnosti, pokiaľ matka sa nachádza v nepriaznivej životnej situácii, musí si uvedomiť, že táto situácia je prechodného charakteru, nie je trvalá a musí urobiť všetko pre to, aby sa vyliečila a v budúcnosti dokázala si plniť svoju vyživovaciu povinnosť a to nielen v minimálnom rozsahu tak, ako ju stanovil súd prvého stupňa.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 146 ods. 1 písm. a) v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.